

ISSN 1392-0219 | eISSN 2424-547X

Mokslo darbai

SEMIOTIKA

17
2022

**Vilnius
University
Press**

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Mokslo žurnalas

SEMIOTIKA

2022

17 tomas

Modeliai ir struktūros

Skiriama Jurijaus Lotmano
100-osioms gimimo metinėms

Sudarytojos
Jurgita Katkuvienė
Irina Melnikova

VILNIUS UNIVERSITY

Scholarly Journal
SEMIOTIKA

2022

Vol. 17

Models and structures

Dedicated to the centenary of
the birth of Juri Lotman

Edited by
Jurgita Katkuvienė
Irina Melnikova

Vilnius University Press
2022

Žurnalas leidžiamas kartą per metus

REDAKTORIŲ KOLEGIJA

Vyriausioji redaktorė

Irina Melnikova

Vilniaus universitetas

Atsakingoji sekretorė

Nijolė Keršytė

Vilniaus universitetas

Nariai

Kęstutis Nastopka

Vilniaus universitetas

Jurgita Katkuviienė

Vilniaus universitetas

Birutė Meržvinskytė

Vilniaus universitetas

Daiva Vaitkevičienė

Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas

Jurgis Pakerys

Vilniaus universitetas

Saulius Žukas

Baltų lankų leidykla

Rein Raud

Talino universitetas, Estija

Jacques Fontanille

Limožo universitetas, Prancūzija

Thomas F. Broden

Purdue universitetas, JAV

Denis Bertrand

Paryžiaus VIII universitetas
(Vincennes – Saint-Denis), Prancūzija

Tomáš Hoskovec

Masaryko universitetas, Čekija

Eric Landowski

Nacionalinis mokslinių tyrimų centras CNRS,
Paryžius, Prancūzija

Heidi Toelle

III Paryžiaus universitetas, Naujoji Sorbona,
Prancūzija

Olga Burenina

Ciuricho universitetas, Šveicarija

Registruota duomenų bazėse:

BASE, CORE, DOAJ Seal, EBSCO, ERIH-PLUS, Google Scholar (h-index 2, g-index 2),
HEAL link (Hellenic Academic Libraries Link), JournalTOCs, Lituania, ROAD,
ScienceOpen, Scilit

Adresas:

„Semiotika“

Filologijos fakultetas

Vilniaus universitetas

Universiteto g. 5, LT-01513 Vilnius, Lietuva

E. paštas irina.melnikova.vu@gmail.com; irina.melnikova@flf.vu.lt

Telefonas +370 5 268 7161

Tinklalapis <https://www.zurnalai.vu.lt/Semiotika/>

Žurnalo parengimą ir leidybą finansavo Lietuvos mokslo taryba. Sutartis Nr. P-LIP-22-6

Autorių teisės © 2022 Autoriai. Publikavo Vilniaus universiteto leidykla. Tai yra atvirosios
prieigos žurnalas. Žurnalas platinamas vadovaujantis Kūrybinių bendrijų licencija Priskyri-
mas, kuri leidžia laisvai ir neribotai naudoti, kaip mano esant reikalinga, be kita ko, kopijuoti,
daryti pakeitimus ir kurti išvestinius kūrinius, naudoti komerciniais ir nekomerciniais tikslais
nurodant informacijos šaltinį ir autorių.

The journal is published once a year

EDITORIAL BOARD

Editor-in-Chief

Irina Melnikova Vilnius University

Executive Secretary

Nijolė Keršytė Vilnius University

Members

Kęstutis Nastopka Vilnius University, Lithuania
Jurgita Katkuviienė Vilnius University, Lithuania
Birutė Meržvinskytė Vilnius University, Lithuania
Daiva Vaitkevičienė Institute of Lithuanian Literature and Folklore, Lithuania
Jurgis Pakerys Vilnius University, Lithuania
Saulius Žukas Baltos lankos Press, Lithuania
Rein Raud Tallin University, Estonia
Jacques Fontanille University of Limoges, France
Thomas F. Broden Purdue University, USA
Denis Bertrand University of Paris VIII (Vincennes in Saint Denis), France
Tomáš Hoskovec Masaryk University, Czech Republic
Eric Landowski French National Centre for Scientific Research, CNRS, France
Heidi Toelle University of Sorbonne Nouvelle Paris III, France
Olga Burenina University of Zurich, Switzerland

Indexed in:

BASE, CORE, DOAJ Seal, EBSCO, ERIH-PLUS, Google Scholar (h-index 2, g-index 2), HEAL link (Hellenic Academic Libraries Link), JournalTOCs, Lituianistika, ROAD, ScienceOpen, Scilit

Address:

„Semiotika“
Faculty of Philology
Vilnius University
5 Universiteto St., LT-01513 Vilnius, Lithuania
Email irina.melnikova.vu@gmail.com; irina.melnikova@flf.vu.lt
Phone +370 5 268 7161
<https://www.zurnalai.vu.lt/Semiotika/>

The preparation and publication of the journal was funded by the Research Council of Lithuania, grant No P-LIP-22-6

Copyright © 2022 Authors. Published by Vilnius University Press. This is an Open Access journal distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

Turinys

Jurgita Katkuvienė. Modeliai ir struktūros. Pratarinė viii

Vertimai

Jurij Lotman. Kultūros atmintis 8

Jurij Lotman. Kultūra kaip subjektas ir pati sau objektas 20

Jurij Lotman. Portretas 32

Straipsniai

Silvi Salupere. Juri Lotman's Typologies of Culture 59

*Merit Rickberg. Lotmanian Perspective on Complexity in
Cultural Systems* 77

Irina Melnikova. Grimdėimas tarp semiotinių teorijų..... 110

*Evelina Atminytė. Sovietmečio Lietuvos naujajetinis
sveikinimo atvirukas: averso semiotika*..... 162

*Ona Kotryna Dikavičiūtė. Namų kinas kaip kultūros atminties
tekstas* 186

Inga Vidugirytė. Lotman and the Baroque..... 208

*Loreta Mačianskaitė. The Late Lithuanian Greimas: Intentions
and Reception* 233

*Jurgita Katkuvienė. Vizualiosios poezijos skaitymo strategijos:
semiotinė prieiga ir praktinis pritaikymas*..... 264

Kita

Algirdo Juliaus Greimo portretas ir žodis 297

Pabaigos puslapis

Bibliografiniai duomenys 301

Contents

Jurgita Katkuvienė. Models and Structures. Foreword viii

Translations

Juri Lotman. Memory of Culture..... 8

Juri Lotman. Culture as a Subject and an Its Own Object 20

Juri Lotman. Portrait 32

Articles

Silvi Salupere. Juri Lotman's Typologies of Culture 59

Merit Rickberg. Lotmanian Perspective on Complexity in Cultural
Systems..... 77

Irina Melnikova. *Immersion* between Semiotic Theories..... 110

Evelina Atminytė. Soviet Lithuanian New Year Greeting Card:
Semiotics of Recto 162

Ona Kotryna Dikavičiūtė. Home Movie as a Text of Cultural
Memory 186

Inga Vidugirytė. Lotman and the Baroque..... 208

Loreta Mačianskaitė. The Late Lithuanian Greimas:
Intentions and Reception 233

Jurgita Katkuvienė. Strategies for Reading Visual Poetry:
A Semiotic Approach and Its Practical Application 264

Other

The Portrait and the Word of Algirdas Julius Greimas..... 297

Back Matter

Bibliographical Data 301